

Принимат три лъчи седмично
в неделения, среда
и петък.

АБОНАМЕНТА Е:
Годишно 150 лв., 1/2-годиш.
80 лв., 3-месечно 45 лв.

Абонаментът започва на
всяко 1-во число от ме-
сец. — Цената предмета

ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ЗАЩИТА

Вестник за търговска и индустриална защита и информация.

Редактор - издател: П. Д. Драгулев *Маршалски*

Цените за обявите са:
За 1 кв. сантиметър 250
лв. за година, вестник,
неплатени 150 лв. за едно
публикуване; баланси, ре-
шения, приложения и прото-
коли по 150 лв.; ре-
гистрация на търговски и
индустриални фирми 10 лв.
Всяка обява се отнася до
места, на които се адресира: до
"Търговско-Промисленна За-
щита", Варна, "Вестник" 8.

КРЕДИТНА БАНКА

ЦЕНТРАЛА СОФИЯ

Клонове: Варна, Русе и Пловдив

Кореспонденти във всички по големи
градове във България и външно

ИЗВЪРШВА ВСИЧКИ БАНКОВИ
ОПЕРАЦИИ

Препоръчва специалните си служби за:

Влогове, спестовни книжки, счѐто и инкасо
на търговски полици и камбио

Депозити и антрeпозити на стоки

Варненския клон се премѐсти въ собственото
си новопостроено здание на

ул. Габровска (Варна)
срещу старото си помещение

Телеграфически адрес: КРЕДИТБАНКЪ
Клонъ Варна Телефон. № 116.

Защита на акционерите.

Приведем членове от нашата търговска и наказателна закон, за да докажем какво значение има баланса за самите акционери, какъв документ съставлява той за гражданските и обществени маси, опестяващата на които е видът на влогове или на дялове (акции) се събират въ акционерните предприятия и се повѐрват на управлението и контролата на лица, които са напълно отчуждени от главния отговор на акционерните капитали, а още повече на сродните и безсрочни влогове. Не пропускаме съществено да предупредим и какви са наказанията, както за управляващите, така и за контролиращите тия тѐзи повѐрени капитали. Това ние направихме, като обвързахме вниманието на ония, които ни четѐте, че системата, която нашето законодателство е усвоило от едно контролата, е така наречената "континентална" система, която страда от големи недостатѐци, на първо мѐсто, че въ контролния съвет може да вѐже и всѐко парвеню, било ващото има понеже акция като акционер, било ващото, известни лица си правят смѐтка, че такива контролатори е по лесно да се прикриват далавери и ги избягват; ващото — нова тук подчертаем — по тая система контролаторите не са цен-

новани и не са заклетни. Вѐжме казали: какво разбират въкоп си от морска търговия, от морски смѐтки и въобще от морското дѐло та си тикат мутритѐ въ него — та сѐ се самоизбрали за управляващи и контролиращи — нищо; разбират това, което разбира всѐко парвеню. Добре, ама тѐзи въкоп си и управляват и контролират, ващото системата нѐвъ позволява, ващото на тѐзи, от които сава си избора на управителен съвет, точно такива хора имѐ сѐ потребни — да не разбират, да не виждат, когато 6-7 милиона се смотляват и се укриват от анието на акционерите, та въ благоприятен момент да ги намѐстят на топло мѐсто. Да, парвенютата, невенците, незнаещите и неможещите да аният отговорностите си, поради оноего невежество, парвенютата биват най-удобни балансите да се изкалѐчват и сѐ главите на долу да се обръщат, да се правят далавери всѐжкѐ, а има и директори, има управителни съвети, които нарочно ги изниват на повѐрхността и съдействуват за избирането им сѐ предимство: въ края на годината за всичките и всевъзможните явни и скрити незаконни и престѐпни дѐяния, сѐ формулата за "смѐтки върно и точно повѐрени" да предлагат "освобождението"

от отговорности.

И това всѐжко е, благодарение на системата.

Преди да дойдем до своето заключение, обаче, ние ще запознаем четците си сѐ системата въ надзор и защита на акционерните интереси въ Англия. Тѐ се различава от нашата, или — нека я кажем — континенталната система въ набора на контрол. съвет. Различава се, главно, въ това, че въ Англия надзора и преиспитването на баланса се повѐрва на книговодни и ревизионни специалности без оглѐд на това, е ли избрания акционер, или — не.

Английският закон за акционерните дружества не сѐдържа, напротив, предвижда като контрола особени ревизори, тѐзи наречени "auditors", на които задачата е, да преиспитват прецизната уреденост, върноост и точност на операциите и смѐтководна изправност въ книговодството и баланса.

Нѐвъорѐт надъ книговодството и изправното балансиране сѐ възлага сѐ аудиторите като особено знание и длѐжност. Заедно сѐ аудиторите въ английските акционерни дружества има и тѐзи наречени "accountants", или ревизионни и книговодни специалности. Особено въ голѐмитѐ дружества, без тѐзи последните тѐхното функциониране и предлагане за редовни смѐтки си е невѐзможно. Тѐзѐже често тѐзи две звѐния и длѐжности се вършат от един и сѐщи лица, които сѐ одноврѐменно аудитор и аконанти. Аудиторите и аконантите сѐ организират въ сѐзъзи сѐ тѐзѐже строги наредби и правила; тѐзи организации упражняват отрог надзор надъ дейността на своите членове, най-строг бѐжат и изискват от последните пазенето на търговската и професионална тайна и съвѐстно изпълнение на възложената им длѐжност. Въ тѐзи организации се приемат за членове, най-първо, само изпитаните по своята честност, безкористност и съвѐстна работливост. На второ мѐсто, приемат се само кандидатите, не иначе, освен след основна специална теоретична подготовка и много годишна практика при въкоп самостоятел ревизор, като положат отрог теоретически и практически познати, от които трябва да докажат своите способности за самостоятелна вършване на тѐзи длѐжности и знание — честно и съвѐстно.

Длѐжностите и правата на тѐзи аудитор, като контролни органи на акционерите, се определят от чл. 113 от

закона за Companies Act от 1908 г. както следва:

1) Всѐки аудитор на акционерно д-во има право, въ всѐко върѐме, да взима предвидъ необходимостта отъ предлагане дружествените книги, да прави смѐтки и отбѐлѐзва всѐжко, каквото забележи и да изиска отъ членовете на управителния съвет, директора и намѐстниците на д-вото сведения и обяснения, които сѐ потребни за вършване на неговата аудиторска длѐжност.

2) Аудиторите длѐжат да поднасят доклад за ревизираните книги и смѐтки презъ всичкото върѐме презъ годината — до като трае мандатът — сѐ всичките детайлни подробности и обяснения, а баланса въ цифри и сѐщо тѐква подробности и обяснения поднасят на общото годишно събрание. Тѐзи доклади трябва да съдържаат следните констатации: а) получили ли сѐ аудиторите всички необходими информации и разяснения, каквито сѐ искали; б) баланса, който се поднася отъ доклада имѐ, дали споредъ както тѐзи мислят, е върно и точно съставенъ за да представява истинския и върния видъ на дружественото състояние и дружествената дейност както се виждат въ дружествените книги и какъ аудиторите сѐ получили за тѐзи информации и разясненията си.

Сѐ оглѐд на закона, чѐто предписане е императивно, въ всѐки доклад, сѐ който аудиторите одобряватъ балансите на ревизираните дружества, заключението трябва да се завърши сѐ следните думи:

"Потвърждавамъ, че баланса, споредъ както азъ мисля, представя върния и потискилик на финансовото положение и операционенъ успѐхъ на дружеството." И, сѐгласно това тѐзѐже, аудитора, поема да стоговаря въ противенъ случай углавно и граждански като фалшификатор.

Споредъ всѐжко това докладите на аудиторите винаги биватъ придружавани отъ обикновени записки и таблици, означаващи кое къде и какъ е записано, сѐ обясненъ, ващото така е станало и така е записано и какъ сѐ бил последниятѐ отъ това, което д-вото е предприело и сѐ каквото е оперирало.

Ще продължимъ.

Alvantiño.

П. П. Тѐзи дни въ единъ мѐстѐмъ вестникъ се публикува баланса на едно акционерно д-во, въ който се излагатъ пера, които отъ 100 километра разстояние възбуждатъ

съмнение: сѐ фиктивни 3 милиона лева капиталъ, ужъ дѐто имало въ касата си и банките наличност блѐ, милиона лева (въ Разградъ на такива фалби казватъ "посвали манго посвали"), около 6 милиона щокъ отъ стоки и за въкоп милиона дебитори — едва ли не, падъ 10 милиона активъ, почти бѐзъ пасивъ. Знае се, обаче, че баланса е билъ заказанъ: "тѐзѐже годишния да надминава миналогодишния". Баланса е билъ просто оглѐбенъ и окрасенъ — да фразиращъ сѐ цифрите въ активъ си. Добре, но тѐзи балансъ маме банките, маме обществото, наниса щѐти на акционерите. Каква е отговорността на поддѐжания на покушение или заплашения счетоводителя, който е написалъ тѐзи съмнителенъ балансъ?

За нуждите на Малко-Търново.

Въ 1921 година, искренно вървайки, че вършият дѐлото на добъръ синъ къмъ своите родители градъ, сѐ жаръ се вѐзтѐжаваше за правата и, отъ глѐдна точка на човѐшката — за справедливата поминѐчна наука: гр. Малко-Търново, като колонистъ на "Търговско-Промисленна Защита" писаме и единъжъ не само за дългѐте на неговите мѐстни ваможни хора, за дългѐте на всѐжко едно отъ развѐрнатите по всичките краища на царството и по далечните далечини въ странство негови синове, а и за дългѐте на обществото, на държавата и на всѐки нейнъ органъ или учреждение къмъ тѐзи новосвободенъ и станалъ едва на 2-3 километра разстояние на границата сѐ Турция, градъ. Между другото, ето и цѐ бѐжме писали въ 1921 година:

"Съобщихме въ по предимните си броеве, че Бургаската търговска камара е решила да отвори училище за кошничарство, че това училище има времененъ характеръ, ващото определѐнъ е шестмѐсеченъ курсъ — и че то ще се отвори къмъ мартъ мѐсецъ идната 1922 год.

"Сѐ оглѐд на средствата, сѐ които разполага и може да разполага камарата, ние на върѐме още казахме, че камарата — единѐчка отъ нея сѐ на нуждите на тѐзи новосвободенъ отъ турското робство градецъ, важенъ колурунъ центъръ за едно общарно чисто българско население отъ рупеката и хасекийската околност, тоже бивши робски заселища — не може да направи повече отъ това: въ видъ на временни курсове да съдействуватъ на градеца и на околностите му, важиващи новъ политически животъ, въ подготвянето добри хора на промишления трудъ и да култивира съзнанието, че именно въ тѐзи трудъ се глѐждатъ условията за поминѐк и истински напредѐкъ. Повечето отъ това, което е нужно да се направи за създаването по-добри условия за поминѐк и прогрѐс му, това е дълѐгъ и невѐжкѐна тежѐстъ на държавата и на околнѐето,

Колониала въ странство.

Захарта.

През миналата седмица бѣ една наредбата за ограничаване захарната продукция въ Куба. Стана фактът, че отъ това ограничаване ще иматъ полза другитѣ държави. Пазарнитѣ цѣни въ началото на април бѣха подъ нивото на продукционнитѣ разходи, но щомъ тенденцията пакъ се ватвърди отскокочна съ повече 1/2 центъ. Това повдигане се некористи отъ европейскитѣ държави за своитѣ продуктивни остатъци, а Ява пакъ на едро продава. Найголемъ износъ отъ остатъци направи Чехославия — около 11,500,000 mts. захаръ. Оставатъ и още около 5,250,000 mts. Германия, която произведе 15,700,000 mts., има за износъ около 2,000,000 mts., а съ разполагаемитѣ отъ равни германски фирми количества, набиратъ се до 5,000,000 mts.

Захарната търговия въ Ню-Йоркъ е оживена. Въ последнитѣ термини ценитѣ се повдигнаха съ по 1 центъ. Нотира се презъ седмицата за май по 2.46; за юни 2.56; за септември 2.68; за декември 2.78; за мартъ 2.88.

Състоянието на захарното дѣло е падането на дѣждъ се подобри.

Кафето.*)

Фирмата Пинери & Со отъ Бразилия продаде цѣлъ Флумен, Триестъ и Солунъ: Рио № 8 — 108 шил., № 10 — 94 шил., № 12 — 63 шил., № 13 — 91 шил., „Орчайнъ“ № 3 — 89 шил., № 2 — 92/9 шил., № 9 — 96 шил., № 10 — 93/9 шил., екстра 99/9 шил. Фирмата Теодоръ Виле & Со — Бразилия, Франко Флумен и Триестъ: № 3 — 98/9 шил., № 4 — 92/9 шил., № 5 — 99/9 шил., № 6 — 88/9 шил., № 1 — 95/9 шил. Цената скочи съ по 2 шил., защото Америка пакъ почна да купува голѣми количества кафета.

Ориза.

„Талий“ Силендоръ (6/А) 246 лирети, „Джиганти“ 330 лирети, 5/А 240 лирети, 4/А 235 лирети, 3/А 225 лирети Франко Постумия.

Дървено масло.

„Шогунъ“ 46.10 лиретерлинги за 1000 кгр., „Манчу“ 46 лиретерлинги Франко Триестъ.

Синъ камък.*)

„Саксония“ въ бурета по 250 кгр. и въ човали по 100 кгр. 23 лиретерлинги.

Рафия.***)

„Майунга“ I въ бали по 100 кгр. 48 лиретерлинги, „Таматана“ 46 лиретерлинги.

*) Отъ Сантосъ и Рио-де-Жанейро са изнесени: за Северна Америка 6,519,005 торби; за Европа 5,106,502 торби; за Япония 353,329 торби; за Северна Африка 215,129 торби; за други по-малки мѣста 105,331 торби или изнесени 12,339,296 торби.

**) Всички количества синъ камък, които се произведатъ въ фабрикатъ презъ май и юни са продадени. Въ световнитѣ тържища сега се продаватъ 2 лр. стерн. по-скоро откогато въ февруари и мартъ и тенденцията е къмъ по-големо поскъпване.

**) Споредъ тѣлоскопното производство на рафията, има изгледъ, че тя ще е въ по-малки размѣри и ще поскъпне. У насъ тя вече поскъпна съ около 2—2.50 лева.

Варненска стокова борса

20 май 1926 год.

Стойностъ за 100 кгр.

Положението на борсата и въ настоящата седмица остава при ограничени притисганя, слабо търсене и цѣни колебливи, но съ изгледъ за ватвърдяване по отношение на аминцията. Обаче, въ болшинството си, ако не и исклучително, купувачи

ва тоя артикулъ и сега остава нахъ мелничитѣ.

При това положение станаха продажби:

На 13 май — 1 вагонъ зимница, 74.8 кгр., 17 1/2 % смѣсъ, по 665 лева; 10 вагона кукурузъ, по 355—370 лева; 1 вагонъ бобъ, по 415 лева.

На 14 май — 4 вагона зимница, 76.8, 76.3, 77.7 и 62.2 кгр., съ 5/4, 10/2, 4/2, и 10 1/2 % смѣсъ, по 690—720 лева; 3 вагона кукурузъ, по 362.50 до 370 лева; 1 вагонъ бобъ, по 430 лева. За зимницата потвърдо, а за кукуруза безъ намѣнение.

На 15 май — 1 вагонъ зимница, 75.7 кгр., съ 10 1/2 % смѣсъ, по 670 лева; 2 вагона кукурузъ, 365—375 лева; два вагона бобъ, по 420—450 лева.

На 17 май — 2 вагона зимница, 75.5 и 76.8 кгр., съ 1/2 и 4 1/2 % смѣсъ, по 710—715 лева; 4 вагона кукурузъ, по 340—375 лева; 1 вагонъ бобъ, по 425 лева. За зимницата потвърдо, а за кукуруза безъ намѣнение.

На 18 май — 3 вагона кукурузъ, по 370—375 лева; 2 вагона бобъ, 405—450 лева; 1 вагонъ ечмийъ, по 450 л.

На 19 май — 4, вагона зимница 74, 75.6, 75.2 и 73.7 кгр., съ 25/2, 17/4, 12/5, 20/6 % смѣсъ, по 645—685 лева; 1 вагонъ кукурузъ, по 370 л.

На 20 V — 4 вагона зимница 76.7, 76, 75 и 76 кгр., съ 5/2, 18/4, 19/5 и 3/4 % смѣсъ по 662.50—780 лева; 5 вагона кукурузъ, по 360—375 лева.

Зимница и кукурузъ безъ намѣнение.

Пияцата.

Варна, 30 май 1926 г.

За оживление въпросъ не може да стане, защото целата провинция страда отъ безпаричие. Въ пияцата се предлагатъ таки по цѣни:

Захаръ 23 лв. на квадратни 24 лв., кафе 115 лв. по добро кач. 118 лв., орнвъ 24.50 лв., италиански 24 лв., ниперъ черъ 150 лв., червенъ 30 лв., чай 230 лв., II кач. 170 лв., маслина Волостъ 23, дублъ екстра 26—39 лв., дървено масло Митлинъ 76 лв., соя 58 лв., сапунъ Айвали 40 лв., мѣстентъ 38 лв., синъ камъкъ 22.50 лв., солъ кам. 3.60 лв., ромълка 3.70, морска 3.60 лв., рафия 34 лв., лика 34 лв.

Рафия въ пияцата се намира въ ограничени количества.

Страненъ е факта, че дървения строителенъ материалъ въ нашата пияца тукъ се продава съ 100 до 300 лева за кубикъ по-скоро, напримеръ, чамови дѣски въ пияцата ни се продаватъ отъ 2400—2500 лева, а въ София 2100—2200 лева, гредъ — 1500—1600 лева, а въ София 1400 до 1500 лева и т. и.

ХРОНИКА

„Варненски Вестникъ на Вестникитѣ“. Мѣстното дружество на провинциянитѣ журналисти реши да издаде брой 3 отъ традиционния свой вестникъ „Вар Вест“ на 31. т. г. въ денъ на св. св. Кирилъ и Методи (24 май) съ равнообразенъ, твърде подобаващъ материалъ отъ миналото на Варна и други теми интересни. Понеже за сжкия и предидния денъ издаватъ се въ Варна вестници нече пилватъ, въ тоя брой ще се помѣстятъ и всички важни новини на деня. Таража му е опредѣленъ въ нѣколко хиляди екземпляра. Ангажирани сж веснико-продаватитѣ агенция въ северна и южна България за широкото му разпространение. Поради това тоя представява най-големъ удобство за обна-

родването реклами и обяви. Знаятъ г. г. търговцитѣ, индустриалцитѣ и занаятчиитѣ, а и всички други стопански и икономически съсловия местната преса — върховния представител на която е журналистическото дружество — съ какви симпатии се отнася къмъ тѣхъ и какъ въ най-труднитѣ за положението имъ случаи тя се намира въцѣло на тѣхната страна и имъ сътрудничи въ борбитѣ за каузитѣ имъ, въ особенност, когато последнитѣ сж прави и търсятъ справедливо решение; знаятъ тѣ сжщевременно и самото дружество колко близо и колко отзивчиво е въ зачитата на всички тѣхни интереси. Прочее, то, дружеството, моли г. г. търговцитѣ и индустриалцитѣ и всички други съсловия за сжщо такава отзивчивостъ предъ комисията опредѣлена, въ лицето на г. г. А. Байчевъ и Йв. А. Волни, да събере реклами и обяви за брой 3 на „Варн. Вестн.“ на Вестн., за което дружеството предварително имъ благодари.

Бургасъ организира въ провинцията борба противъ Варна. Въ Айтосъ е състояло събрание отъ представители на бургаския граждански комитетъ съ представители на търговцитѣ, еснафитѣ и интелигенцията отъ Айтосъ за образуване айтоски общограждански комитетъ, който ще е въ връзки съ бургаския такъвъ по борбата за опазване сегашното тарифно и притѣнително положение на Бургасъ. Подобни комитети ще се образуватъ по цѣла южна България.

Безцѣлна защита В. В. Г. и кой си — не е нужно да знае кой е — въ в. „Търг. Пр. Гл.“ пледира каузата на Българския паракодно д-во. Достойно родолюбиво чувство е достойно родолюбивъ българинъ. Върно, е за българскитѣ паракодни дружества трябва да се разчитатъ и отиватъ пжтица не само днесъ за днесъ ва да идатъ крачка напредъ, дори да имъ се равчитва пжтица, не само и за до 20 години, а и за до цѣли вѣкове. Това е желанието на всѣки българинъ. Но тая мечта на покойния д-до Величко и на целиятъ народъ остана само мечта, а Българското паракодно д-ство сире на точката на замръзването. Може да се каже: насила му се наложи отъ горе да отвори рейси до Александрия. То не бѣ парализирано, нито умре отъ чужда конкуренция, нито ще се парализира и умре отъ хора, които разбиратъ дѣлото, г. В. В. Г., и вие ще видите, че него ничия конкуренция не може да го сломи. Но дилетанти го управлватъ, а до вчера го управлваше и повнатия д-ръ Йв. Екимовъ. Особениитѣ му мнения по тона управление, вписани въ протоколитѣ на дружеството, ще останатъ ва до вѣкове като реда лѣтописъ. Г-нъ В. В., вие сте единъ отъ голѣмитѣ акционери, отиваете управлението отъ дилетанти и отъ борящитѣ се за тантиеми, предайте го на лица отъ Морекяа Сговоръ специалности и нито чл. 26 ще се парализира и нито д-во на българ. паракоди ще умре.

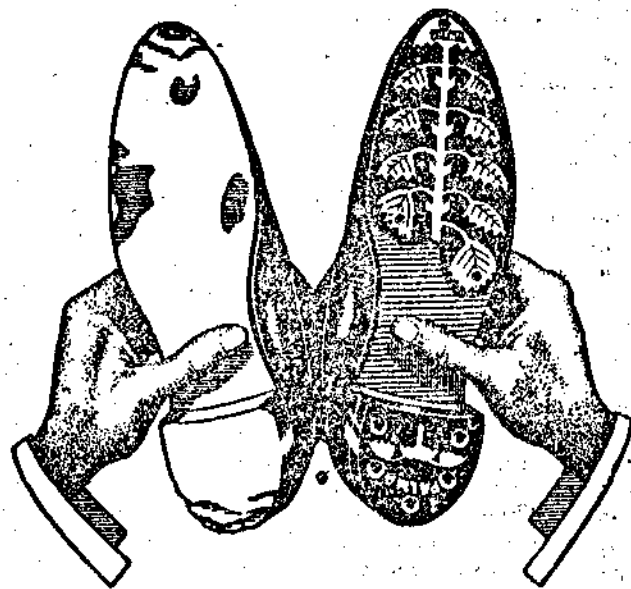
Изнесенъ е на обещаване отъ ново въпроса за основаването търговска банка по подобие на проектираната Индустриална Банка. Идеята се посреща удобрительно отъ всѣкаде, но отъ министерството на финанситѣ и отъ правителството не се е кавало нищо. А казаното отъ тамъ влияе важни. При всѣ туй, съ постоянството отъ търговския съюзъ ще се постигне и тая мечта.

Министерството на земледѣлното, въ стремениа си да повдигне и заирени на една сигур-

на висота равнитѣ съществующи растителни култури у насъ и въ условията си да създаде и нови несжществуващи такива, но които би могли да виреятъ въ страната ни, прави опити съ всѣкакви подходи на почнитѣ и климата ни култури. Напоследъкъ министерството е решило да направи опитъ съ насаждането и на маслинови дървета и въбрало е като подходно мѣсто Василковската околия, въ селата Бродилово и др. кадето ще създаде маслинен опитни участъци на брой 3 съ по 5 декара, чрезъ посаж-

дане видове отъ италиански, провански и гръцки маслинови дървета. Голѣмата благодатъ отъ тѣя култура ще бжде безсжмислена, ако почвата и климата ѝ благоприятствуватъ.

Заповедано е на митницитѣ частъ по-скоро да ликвидиратъ съ събранитѣ депозити срещу митата за обмитени стоки отъ 23 мартъ т. г. до сега, съгласно чл. 4 отъ закона за новата митническа тарифа, като се намятатъ равнитѣ на новитѣ мита отъ 24 мартъ на насамъ, не и ва 23 сжщи.

Внимавайте въ разликата

между гйоновите подметки и ПАЛМА-КАУЧУКОВИТЕ ПОДМЕТКИ и ТОКОВЕ. По дълга трайност при носенето и по добро запазване на обувката, еластиченъ и приятенъ вържежъ и евтиния сж преимуществата предъ гйоновите подметки. — Изисквайте обаче изрично „ПАЛМА“.

Генерални представители и депозитори
КРАУСЪ & АСТРУГЪ
РУСЕ ул. Митарна 4 СОФИЯ ул. Бенска 4

КЕРАМИЧЕНЪ ОТДЕЛЪ

Българско-Чехско акционерно Д-во за
Захарна индустрия — Гор. Орѣховица

ПРОИЗВЕЖДА разни видове огнеупорни двойно пресувани тухли, блокове, клинове, огнеупорно брашно.

Огнеупорността на тези изделия е изпитана въ Вишето Техническо Училище въ Прага, където се констатира, че тя е 1720° С.

КАХЛОВИ готварски печки и за стопление на ставъ приспособени за горене на дърва и камъ въглища
Марсилски керемиди и машинни тухли.

Изисквайте най-взносни оферти отъ фабриката.

Телеграфенъ адресъ: „Захарната“ Гор. Орѣховица.

„БЪЛГАРСКИ ШЕЛЛЪ“

АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО

Продажба на **НАФТА** и дериватитѣ му на реомиранитѣ марки.

„ШЕЛЛЪ“ и „АСТРА“

Газъ, Газфолъ, Бензинъ, Накура, минерални, машинни, цилиндрични и всички видове смазочни масла.

Газъ, (Консерво тѣна масъ, Вазелинъ).

3—5